

Nr. 17

18. august 2013

73. árg.

Er nökur meaning við lívinum?

Mikil eru Harrans verk, gjøgnumhugsað eftir öllum sínum málum.

Sálmur 111,2.

Hevur lívið eina meaning? Er möguligt at savna allar træðrinnar til eitt mynstur. Mugu vit ekki bara leggja handa spurningin til viks? Ein óheft meting noyðir okkum at viðganga, at tað meaningsleysa og tað ónda er tað, sum vit síggja mest til. Er tað ekki so?

Hevur lívið nakra meaning? Hugsu um tína egnu tilveru. Finnur tú nakran samanhag? Hvat heildarsjónarmið ert tú komin til? Summi hugsu als ekki um tað. Onnur siga, at so nógv er hent, sum forðar teimum at trúgva, at lívið hevur nakra meaning. Tey eru vónbrotin og beisk og halda, at tey hava fingið eina órættvísa viðferð. Nei, siga tey og knýta nevarnar, nei, lívið er meaningsleyst.

Ein vísur maður er komin við svari til henda spurningin. Hann sigur: ”Annaðhvørt hevur lívið eina æviga meaning, ella hevur tað onga meaning.. Ein tíðaravmarkað meaning er meaningsleys.“ Ein ævig meaning - hvat merkir tað? Tað merkir, at lívsins skapari hevur eina heimsætlan. Tað er ein pástandur, og hann kann avnoktast. Men avnokta vit hann, eru vit annaðhvørt brikkar í tilvildarinnar putlispæli ella eru vit undirløgd eina harða og tilvildarlaga lagnu. ”Ein tíðaravmarkað meaning er meaningsleys.”

Gud hevur eina ætlan við okkum og øllum heiminum. Hansara gerningar eru stórir, væl egnaðir til sítt endamál, og allir samvirka til góða fyri tey, sum viðganga, at tey ekki kunna umvera Gud. Tað einfalda er gátuført, og teir ósvaraðu spurningarnir eru óteljandi, men vit trúgva á Gud Faðir hin Alvalda.

At lívið hevur eina meaning – ella at siga tað á ein annan hátt, at Guds heimsætlan er ein **frelsuætlan**, kann bara ein forvissa okkum um.

Jesus royndi sjálvur það meningsleysa og ræðuliga og lærði lýdni av tí, sum hann leið. Til **hansara** skulu vit fara við spurninginum um lívsins meaning. Bara hann situr við rætta svarinum.

*Lat onnur siga, hvat tey vilja,
ei tað sakar meg,
mín leið hon ber til lívsins land,
har hvílu fái eg,
og styrki gevur Gud mær til
at vinna stríðið her;
so spotti hvør, ið spotta vil,
mín Gud mín frelsa er.*

*”Man hatta vera lukka?”
nú tú ungi spyrja kanst,
o, kom tú bert til Jesus,
og so vist tú royna manst,
at hann kann fullvæl frelsa teg,
at hann kann greiða alt;
ta stund, tú boyggir knø í bøn,
tú friur verða skalt.*

Hann livir

Ein dagin sat Luther inni í arbeiðsstovuni, illa hýrdur og hugtungur. Alt tað, sum hann ætlaði, tók ov drúgvu tíð. Sjálvur kundi hann ikki stríðast alment.

Hann fór at ivast. Var Gud farin frá sær? Var tað ikki Guds gerningur, hann gjørði?

Sum hann situr har innantómur og veikur, hvøkkur hann við. Hann verður bráðliga tikin úr atgerðarloysi, tunglyndi og vónloysi. Eitt orð rennur fram fyri hann:

„Hann livir!“

Hesi orðini skrivaði hann á bróstið uppi yvir skriviborðinum, og hvørja ferð, hann gjørdist ótolin og vónbrotin, styrktu og uggaðu hesi orðini hann:

„Jesus Kristus, hann livir!“

t. týddi.

Fostrið

Pástandurin, at vit bara eru ein kyknuklumpur, heldur ikki. Bíblían sigur, at frá gitnaðarstundini vakir Gud yvir okkum: “Sum fostur sóu eygu Tíni meg.” (Sálm. 139,16 V.D.) Og víðari: “Alt frá móðurlívi hevur Harrin kallað meg, nevnt meg við navni áður enn eg varð føddur.” (Jes. 49,1) Og harafturat: “Áður enn eg myndaði teg í móðurlívi, kendi eg teg, áður enn tú komst av móðurfangi, halgaði eg teg.” Jer. 1,5.

Í sama andadrátti kunnu vit vísa til Nýggja Testamenti: “... alt frá móðurlívi skal hann fyllast av heilagum anda.” (Luk. 1,15) Og at enda: “... longu frá móðurlívi hevur hann valt meg út.” (Gal. 1,15)

e.c. ums

Friður í stríði

„Heimurinn er tínum smáu villandi og friðleysur,” stendur í einum sálmi. Kríggj og ófriður og kollveltingar eyðkenna heimin. Og stúran fyrir degnum, hugsan og spenningur fylla sinnið við órógv.

Í sovorðnum tíðum leingist menniskjanum eftir einum friðhalgaðum bletti – einum staði, har það kann krógva seg fyrir heimsins órógv og gangi.

Men það er ikki lætt at sleppa frá órógv og gangi. Það er ikki lætt at finna ein friðstað. Um vit gera húsaveggir okkara tjúkkar, sleppa vit kortini ikki undan órógv og gangi. Og hevði það eydnast okkum at sloppið inn um tjúkkastu kleysturmúrar, so høvdu vit ikki sloppið undan órógv í sinninum.

Tveir málalarar vórðu einaferð bidnir at mála friðin. Annar málaði eitt stilt vatn inni í eini skóg, har alt uttanum speglaðist í vatninum. Hin málaði havið uppøst. Úti í havinum stóð ein ovurstórur klettur. Á honum vaks eitt bjarkartræ, og uppi í trænum í einum reiðri sat ein smáfuglur og læt. Hesin málningurin fekk virðislønina.

Tí það er tann friðin, ið heldur í stríðnum, sum okkum menniskjum tørvar.

Okkum leingist eftir friði – friði í stríðnum. Men hvar finna vit henda friðin? Finna vit hann í listini, sum mong siga? Finna vit hann, tá ið vit lesa gomul vismannaskrift?

Nei, als ikki. Hesin friðurin í sinninum er stokkutur og ikki varandi. Hann ber ikki í øllum lívsins færum. Frið, sum varðveitir hjarta okkara, og sum gevur okkum sanna trygd, kann bara Gud geva okkum.

t. týddi.

Í Harrans hondum

Sína seinastu, sváru sjúku bar Ansgar við stórum toli og tók ofta uppáftur: “Vit finga það góða frá Gudi og kunna væl eisini tola það ringa.”

Tá ið hann endaði sítt virkna og signingarríka lív, sovnaði hann við hesum orðum á sínum vørrum:

“”Harri – hugsa um meg eftir miskunn tíni og góðsku! Gud, ver mær syndara náðigur! Í tínar hendur, Harri, gevi eg anda mín, - tú hevur endurløyst meg, tú trúfasti Gud!”

Vit hava øll eina bakgrund sum syndarar, men øll hava eisini somu møguleikar at blíva frelst.

e.c. ums.

At missa - og kortini vaksa

“At leita hefur sína tíð, og at missa hefur sína tíð.” Præd. 3,6.

Sorgarviðgerar hava greitt frá einari gróðandi mannagongd, sum leiðir okkum ígjøgnum, tá ið vit arbeiða við okkara tapi. Tað eru fimm stig í hesi mannagongd:

1) Skelkur, viðhvørt troka vit tað burtur. Okkara fyrsta aftursvar er: “Hetta hendir ikki. Eg trúgvi einki upp á hetta.” Vit eru lammað, vantrúgvandi og eru næstan fallin í óvit.

2) Vreiði. Vit rópa: “Hetta er órættvíst! Hvat havi eg gjørt, at eg skal hava uppiborið hetta? Hvussu kundi Gud lata hetta henda? Og eg, sum alt lívið á tamb havi verið kristin!”

3) Samráðing. “Eg vil gera hvat sum helst at broyta hetta. Bjarga hesum menniskja, ið eg elski, so skal eg tæna tær restina av lívi mínum!”

4) Hugtyngd. “Tað er einki eftir at liva fyri. Eg hevði ynskt, at eg kundi sovnað og ongantið vaknað aftur!”

5) Góðkenning. “Á ein ella annan hátt skal lívið halda fram. Eg havi mína familju at hugsa um, so eg eri noydd at royna aftur.”

Styrkin, longdin og raðfylgjan av hesum stigum broytist frá einum persóni til annan. Tú mást arbeiða teg lidnan á hvørjum stigi, til arbeiðið við tí er liðugt. Men tá ið tú hevur endað ta guddómligu fastsettu viðgerðina av sorg tíni, ert tú aftur til reiðar at “... byggja upp ... læa ... dansa ... fevnast ... elska ... og (finna) frið.” (Præd. 3,3-8) Nú ert tú til reiðar til Guds nýggju byrjan!

Ísrael hevði grátið yvir Móses í 30 dagar, og tað kendist, sum hjertu teirra vóru sundurrivin; men tá høvdu tey útlivað “gráti- og sorgarinnar dagar”. Tey gingu ikki uttan um sorgina ella stytta um sorgartíðina. Sorgin bleiv gjøgnumarbeidd og gjørd liðug. So vórðu tey til reiðar til ta framtíð, Gud hevði ætlað teimum. “Móses, tænarari mín er deyður ...” Tit hava syrgt hann á ein sunnan hátt. Nú eru tit til reiðar at fylgja Jósva, sum “... skal føra ísraelsmenn yvir um Jórdaná og inn í tað landið, eg ætli at geva teimum.” Jós. 1,2.

Tá ið tú ert liðug at arbeiða við sorg tíni, kanst tú halda á at vaksa!

“... et Ord til Dagen”
Effie Campbell umsetti.